

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ. КУРСОВА РОБОТА (30 23) Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент міжнародного бізнесу
Статус дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Очна / Заочна
Рік підготовки, семестр	2 курс, 4 семестр
Обсяг дисципліни	1 кредит (30 годин)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік / захист курсової роботи
Розклад занять	Самостійна робота студента
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Керівництво та консультування: Дунська Алла Рашидівна, професор кафедри менеджменту підприємств, д.е.н., професор e-mail: alsu@i.ua
Розміщення курсу	На платформі дистанційного навчання «Сікорський» https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=4058

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Зовнішньоекономічна діяльність характеризується високим рівнем конкуренції та додатковими ризиками. Саме тому вітчизняним підприємствам потрібно якомога краще організовувати власні зовнішньоекономічні операції, щоб підтримувати високий рівень конкурентоспроможності.

З метою поглиблення вивчення теоретичних та практичних підходів до загального функціонування інструментів зовнішньоекономічної діяльності в курсі «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств» передбачено виконання курсової роботи.

Головним завданням курсової роботи є набуття практичних навичок підготовки та укладання зовнішньоторгової угоди з урахуванням особливостей валютно-фінансового

забезпечення експортно-імпортних операцій та специфіки кредитно-розрахункових відносин в сфері зовнішньоекономічних зв'язків.

Мета курсової роботи:

Формування у студентів здатностей формування зовнішньоекономічної операції з урахуванням заданих умов, навичок практичного застосування системи Incoterms 2020, методів розрахунку цін для експортних та імпортних операцій, оцінювання ефективності розробленої зовнішньоекономічної операції.

Предмет курсової роботи:

Розробка моделі зовнішньоекономічної операції та проекту зовнішньоторгового контракту.

Виконання курсової роботи зорієнтоване на формування у студентів таких **компетентностей**:

ЗК 3 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу

ЗК 10 – Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні

СК 2 – Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища

СК 9 – Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань

Завдання курсової роботи реалізуються через досягнення наступних **програмних результатів навчання**:

ПРН 15 – Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

ПРН 17 – Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: тренд-аналітика міжнародних ринків, міжнародні бізнес-комунікації, менеджмент регіонального розвитку.

Постреквізити: митне регулювання, планування міжнародної діяльності підприємства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Зміст та рекомендації до виконання курсової роботи детально представлені у навчальному посібнику:

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Рекомендації до виконання курсової роботи : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 78 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65996>

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник, 5-те вид., перероб. та допов. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 410 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/4007/1/2830_IR.pdf
2. Дунська А.Р. Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика. Навчальний посібник./ А.Р. Дунська. Київ : Кондор, 2013. 688 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Рекомендації до виконання курсової роботи : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 78 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65996>
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Навчально-методичний комплекс дисципліни : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 63 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65997>
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Практикум : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 110 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/65998>

Допоміжна література

1. Васюренко В. О. Фінансове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств: теоретичне узагальнення та прикладний аналіз: монографія. Харків : ХНЕУ, 2012. 99 с.
2. Вічевич А.М., Максимець О.В. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч.посіб. Л. : Афіша. 2004.140 с.
3. Гамов М. С. Регіональна конкурентоспроможність економіки України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНТУ, 2011. 292 с.
4. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність-3 : навч. посібн. / За ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. К. : Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
5. Дідківський М.І Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник. Київ : Знання, 2006. 462 с.
6. Дунська, А., Грушка, А. Експортний потенціал підприємств молочної промисловості: вектори розвитку в умовах глобальної невизначеності. *Підприємництво та інновації*. 2021. №21. С. 43-48. URL: <http://www.ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/467>
7. Дунська А.Р., Чорна К.В. Формування сучасної стратегії просування підприємства на міжнародному ринку в умовах цифрової трансформації / Вісник херсонського національного технічного університету. Випуск 4(83). 2022. С. 89-96. URL: [http://kntu.net.ua/ukr/content/download/103542/588815/file/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%204%20\(83\).pdf](http://kntu.net.ua/ukr/content/download/103542/588815/file/%D0%92%D1%96%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%204%20(83).pdf)
8. Дунська А.Р., Пінчук О.В. Передумов інноваційного управління зовнішньоекономічною діяльністю промислових підприємств. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». №26. 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-5651.26.2023.11>
9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підруч. для студ. вищ. навч. закл. З заг. ред. В. О. Новак. Київ: Кондор, 2012. 493 с.
10. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник. 6-те вид., перероб. та доп. / За ред. Ю. Г. Козака. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 290 с.
11. Лубенченко О. Е. Методологія управління зовнішньоекономічною діяльністю промислових підприємств в умовах інноваційно-інвестиційної економіки: монографія. Лисичанськ: ДонДТУ, 2016. 243 с.
12. Маслак О.О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Львів : Новий Світ, 2016.352 с.
13. Підприємництво і зовнішньоекономічна діяльність: можливості і ризики України: монографія. За наук. ред. проф. М. А. Йохни. Хмельницький: ХНУ, 2013. 347 с.

- [14.](#) Сухарський В.С., Сухарський В.В., Охота В.І. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: теорія, методологія, практика.: Навч. посіб. (курс лекцій). Тернопіль: Астон, 2005. 464 с.
- [15.](#) Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 408 с.
- [16.](#) Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль : ТНТУ, 2017. 137 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf
- [17.](#) Чернишова Л.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : Практикум. Харьков : Видавництво «Форт», 2017. 238 с. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1880/1/1_%D0%9D%D0%B0%D0%B2_%D0%BF%D0%BE%D1%81_%D0%97%D0%95%D0%94%D0%9F_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC.pdf

Нормативно-правові джерела

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР (БВР), 1991, № 29, ст. 377). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
2. Закон України «Про митний тариф України» (Відомості Верховної Ради (БВР), 2023, №№ 30-45, ст.113). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-20#Text>
3. Закон України «Про валюту і валютні операції» (Відомості Верховної Ради (БВР), 2018, № 30, ст.239). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
4. Закон України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1997, № 44, ст.281). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/468/97-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1999, № 12-13, ст. 80). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14#Text>
6. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1999, № 5-6, ст.44). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14#Text>
7. Закон України «Про режим іноземного інвестування» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1996, № 19, ст. 80). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1998, № 13, ст.52). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Закон України «Про інвестиційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (БВР), 1991, № 47, ст.646). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
10. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (БВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
11. Закон України «Про фінансовий лізинг» (із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1953-IX від 14.12.2021](#)). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>.
12. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради (БВР), 2015, № 23, ст.158). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
13. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (БВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
14. Господарський кодекс України. (Відомості Верховної Ради України (БВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
15. Конвенція УНІДРУА «Про міжнародний фінансовий лізинг» від 28.05.1988. набрав чинності в Україні від 01.07.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_263#Text

16. Про затвердження Положення про валютний нагляд: Постанова НБУ від 03.01.2019 №13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-19#Text>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: консультації, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами, методи самостійної роботи під керівництвом викладача;

загальні методи навчання: проблемно-пошуковий, евристичний;

спеціальні методи навчання: метод індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Реалізація освітнього компоненту здійснюється за рахунок організації самостійної роботи студентів. Загальний обсяг часу, що виділяється на опанування освітньої компоненти, складає 30 годин (1 кредит). Реалізація освітньої компоненти здійснюється під керівництвом викладача, який здійснює консультування, перевірку та приймає захист курсової роботи у складі комісії.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 15, ПРН 17	Консультації, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. <i>Загальні методи навчання:</i> проблемно-пошуковий, евристичний. <i>Спеціальні методи навчання:</i> презентації, метод індивідуальних навчально-дослідних завдань	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає оцінювання змісту курсової роботи та захисту курсової роботи у вигляді презентаційної доповіді. Підсумковий контроль – залік

Структурно-логічна побудова процесу виконання курсової роботи

Тиждень навчання	Назва етапу роботи	Навчальний час (СРС), годин
1-2	Оформлення індивідуального завдання, підбір товару для моделювання зовнішньоекономічної операції	3
3	Характеристика товару, що є предметом зовнішньоекономічної операції	2
4	Характеристика іноземного партнера	2
5-6	Моделювання зовнішньоторгової операції	3
7-8	Опис базисної умови поставки товару	3
9-10	Обґрунтування та розрахунок контрактної ціни	3

11	Визначення валютно-фінансових умов зовнішньоекономічної операції	3
12	Складання оферти та контракту	5
13	Оцінка економічної ефективності угоди	2
14	Подання роботи на перевірку	2
15	захист КР	2
	Всього годин	30

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Захист індивідуальних завдань

Індивідуальним завданням з курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є курсова робота, яка виконується протягом всього семестру згідно методичних вказівок, які надаються студентам на першому практичному занятті. Захист курсової роботи складається із презентації, яка має представити результати по всім складовим частинам курсової роботи.

На захист курсової роботи кожен студент має підготувати презентацію згідно визначеної структури.

Пропущені контрольні заходи оцінювання.

Контроль процесу виконання курсової роботи відбувається на етапах семестрових атестацій. Завершена курсова робота має бути подана на перевірку не пізніше ніж за тиждень до дати захисту, який відбувається на останньому навчальному тижні. В разі несвоєчасного подання курсової роботи на перевірку захист курсової роботи переноситься на період додаткової сесії

Заохочувальні та штрафні бали

Заохочувальні бали студент може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо. Також заохочувальні бали студент може отримати за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематиці курсу.

Штрафні бали з курсової роботи передбачаються за несвоєчасне надання роботи на перевірку: 10% за кожний прострочений тиждень.

Академічна доброчесність

При оцінювання робіт студентів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності. В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг.

При виявленні значного рівня запозичень в курсовій роботі без належного цитування, курсова робота не допускається до захисту.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтингова система оцінювання

Оцінювання ґрунтується на застосування рейтингової системи оцінювання, яка передбачає систематичну роботу студентів протягом семестру і складається з таких елементів:

1. **Зміст курсової роботи** (max 60 балів) – передбачає оцінювання змісту параграфів курсової роботи, які мають бути викладені у достатньому обсязі, збалансовані за обсягом, логічно узгоджені, наведені посилання на використані джерела, чітко сформульована думка студента, відстежується його критичне мислення.

Критерії оцінювання:

40 балів – параграфи курсової роботи викладені у достатньому обсязі, збалансовані за обсягом, логічно узгоджені, наведені посилання на використані джерела, чітко сформульована думка студента, відстежується його критичне мислення.

53 – 59 балів – збережена логіка викладення матеріалу, питання висвітлені у повному обсязі, але присутній дисбаланс за обсягом, робота містить посилання на використані джерела.

45 – 52 балів – не чітко вибудована логіка викладення матеріалу, нечітко викладена думка студента.

36 - 44 балів – в роботі присутні окремі недоліки у викладенні матеріалу, відсутнє критичне мислення студента, не повністю висвітлені питання окремих параграфів, є зауваження щодо графічної візуалізації теоретичних положень, є зауваження підібраних джерел.

0 балів – є суттєві зауваження по кожному підрозділу даної частини курсової роботи, зокрема зміст параграфів не відповідає змісту, присутня компіляція запозиченого матеріалу, містяться ознаки академічного плагіату.

2. **Захист курсової роботи** (max 40 балів) – відбувається на останньому практичному занятті. Доповідь і презентація готуються згідно вказівок, що викладені у навчальному посібнику по підготовці курсової роботи. Доповідь має бути логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання викладача вірні.

Критерії оцінювання:

40 балів – доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання викладача вірні;

35 – 39 балів – доповідь проголошена вільно, презентація підготовлена на належному рівні, але є неточні у відповідях на додаткові запитання;

30 – 34 балів – в доповіді містяться деякі неточності, є зауваження щодо змісту презентації, неточні відповіді на додаткові запитання

24 - 29 балів – в доповіді містяться суттєві неточності, презентація не на належному рівні, неповні відповіді на додаткові запитання;

0 балів – низький рівень презентації, студент не може відповісти на додаткові запитання і погано орієнтується в роботі.

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів заходів протягом семестру складає:

$$RC = 60 + 40 = 100 \text{ балів.}$$

Умови допуску до семестрового контролю: допуском до захисту курсової роботи є її своєчасно представлення викладачу для перевірки, а також відсутність плагіату, текстових запозичень без належних посилань тощо.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання містяться у Навчально-методичному комплексі дисципліни, що розміщено в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів [КПІ ім. Ігоря Сікорського](http://ela.kpi.ua) (ela.kpi.ua).

Консультування та захист курсової роботи може здійснюватися у дистанційній формі в разі надзвичайних ситуацій або введення карантинних обмежень на території університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено в.о. зав. кафедри міжнародного бізнесу та логістики, д.е.н., проф. Дунською А.Р.

Ухвалено кафедрою міжнародного бізнесу та логістики (протокол № 1 від 27.08.25 р.) (зі змінами, протокол №3 від 24.09.2025 р.).

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 1 від 28.08.2025 р.) (зі змінами, протокол №3 від 07.10.2025 р.).